

tat. Det vil være langt at foretrække at skabe Klarhed straks, saa vidt det staar til os, og en saadan Klarhed kan vi fremskaffe, hvis Traktaten ikke vedtages i den danske Rigsdag.

Hvorledes er nemlig Stillingen, hvis Traktaten ikke vedtages? Ja, saa vedbliver Forholdet at være, som det er nu. Ganske vist kan vi risikere, at norske Fangstmænd saa vil handle, ikke blot som de før har gjort, men vil fortsætte i endnu videre Udstrækning ud fra den Opfattelse, at vi ikke har nogen Ret til Grønland ud over de Steder, hvor der i Øjeblikket ligger Kolonier. Men hvorledes staar vi overfor en saadan Optræden fra norsk Side? Det er blevet sagt, da Overenskomsten forrige Gang blev behandlet her i Rigsdagen, at saa kunde vi intet gøre deroverfor. Der er blevet sagt, at vi kunde jo indlade os paa Krig med Norge, men det vilde jo ingen gøre, eller vi kunde sende Krigsskibe op og holde Justits, men det vilde man baade af den ene og den anden Grund ogsaa betænke sig meget paa; og saa, bliver det hævdet, havde vi ikke andet at gøre end med Hænderne i Skødet at lade Nordmændene gøre, som de vilde.

Dette er imidlertid ganske urigtigt. Vi har nemlig, som der ogsaa fra anden Side er peget paa, Midler til at tvinge en saadan Sag frem, til ikke blot at undgaa Krig, men at undgaa et virkeligt Brud med Norge, ved simpelt hen at benytte de Bestemmelser, der er fastslaaet for Folkenes Forbund. Hvorledes man end vil fortolke de Voldgiftsoverenskomster, vi har med Norge, staar det dog fast, at begge Lande som Medlemmer af Folkenes Forbund er forpligtede til, inden det kommer til Brud imellem dem, at faa deres Tvist afgjort enten ved Voldgift eller af Folkeforbundsraadet. Og dér er jo Forholdet dette, at hvis den ene af Parterne ønsker at gaa til Voldgift, men den anden foretrækker en Afgørelse ved Raadet, faar den Part Medhold, som vil gaa til Raadet. Hvis vi altsaa tænker os, at man fra dansk Side fremsatte Fordringen om Voldgift — og det vilde da naturligt være en Paastand fra dansk Side om, at den faste mellemfolkelige Domstol i Haag, som vi lige har faaet, fik Sagen for til Afgørelse — kunde Norge ganske vist, naar vi ingen Traktat havde, sige: Nej, vi ønsker ikke at faa Sagen forelagt for denne Domstol. Men saa er Norge forpligtet til at gaa til en anden international Institution, i hvis Hænder vi sikkert med Tryghed kunde

overlade Sagen til Mægling, nemlig Folkeforbundsraadet.

Forholdet er altsaa det, at vi, hvis Traktaten ikke vedtages, kan faa Sagen forelagt en upartisk Institution; enten vi saa gaar til den mellemfolkelige Domstol eller til Folkeforbundsraadet, sidder der dér en halv Snes Medlemmer, som hverken er danske eller norske, og vi er da saa sikre paa at faa en paalidelig Afgørelse, som man vel kan være. Dette er langt at foretrække fremfor at faa en saadan Sag henvist til en Voldgiftsret *jór tilfället*, en speciel Voldgiftsret for dette Tilfælde, bestaaende af lige mange Nordmænd og Danske, hvor de norske Synspunkter vilde gøre sig gældende med en ganske anden Styrke, end de kunde i de to Institutioner, jeg før nævnte. Vi bør fra dansk Side ikke gaa med til en speciel Domstol bestaaende af lige mange Nordmænd og Danske, hvor der eventuelt skulde vælges en Opmand; vi har i vor Magt at fremtvinge en Forelæggelse for et helt andet, internationalt Forum.

Hvorledes vil Stillingen imidlertid være, hvis Traktaten vedtages? Saa vil den, saa længe den bestaar, som det ogsaa er fremhævet fra forskellig Side, sikkert give Anledning til megen Splid og Tvist. Thi med al Anerkendelse af det Arbejde, som den danske Delegation har gjort, og med al Anerkendelse af de prisværdige Motiver, der har besjælet den, kan det ikke nægtes, at det ikke er lykkedes at gøre Overenskomstens Bestemmelser og Paragraffer saa klare og tydelige, som ønskeligt var.

Selve Overenskomsten vil sikkert allerede give Anledning til forskellig Fortolkning, eventuelt ogsaa til en Forelæggelse for den mellemfolkelige Domstol, for at faa disse Spørgsmaal afgjort. Men dér er jeg rigtignok af den Anskuelse, at det vil være langt bedre nu at faa Klarhed i selve Hovedstridsspørgsmaalet ved en Henvendelse til den internationale Domstol end een eller flere Gange efter Overenskomstens Vedtagelse at skulle henvende sig til denne Domstol. Men ikke nok med, at der kan og sikkert ogsaa vil opstaa Uenighed om Fortolkning af Overenskomsten i de tyve Aar, hvori den er bestemt til at bestaa i første Omgang, langt værre er det, at det med stor Styrke hævdes fra officiel norsk Side, baade af den norske Regering og af det norske Storting, at i den Tid, Overenskomsten bestaar, maa ingen af Parterne ikke blot — hvilket er en Selvfølge — ikke foretage sig noget, der strider imod Overenskomsten, men